

GODIŠNJI IZVJEŠTAJ 2024.

Udruga za rehabilitaciju i edukaciju
VISOKI JABLANI

Ludvetov breg 18, Rijeka

Contents

1. Sažetak rada u 2024. godini	3
2. Donatori u 2024.....	5
3. Projekti	6
3.1. Baš smo cool tako jednaki, a tako različiti.....	6
3.2. BRAND NEW ADRIATIC - European Management Skills for Newcomers	10
3.3. Sustavna potpora u lokalnoj zajednici za kvalitetan put ka punoj integraciji	15
3.4. Erasmus+ - mobilnosti za jačanje sustavne obrazovne potpore obiteljima djece s teškoćama u razvoju	19
3.5. Za učenje spremni – Faza II	22
4. Organizacijski razvoj i jačanje kapaciteta	23
5. Zaklada Pomožimo djeci s invaliditetom	27
6. Financijska održivost.....	28
7. Zaključak	30

1. Sažetak rada u 2024. godini

Tijekom 2024. godine, Udruga uspješno provodi projekte kako slijedi:

Baš smo cool tako jednaki, a tako različiti - provodimo u kontinuitetu od 2015. godine, u partnerstvu s Centrom UP2DATE iz Zagreba, Udrugom "Poseban prijatelj" iz Dubrovnika, Udrugom ALTERNATIVA iz Pule te u partnerstvu i suradnji s osnovnim školama diljem Hrvatske. Cilj projekta je širenje kulture tolerancije i razumijevanje „drugog i drugačijeg“ među osnovnoškolcima, a osnovna ideja je prevenirati i suzbijati diskriminaciju i vršnjačko nasilje među djecom i mladima kroz senzibiliziranje djece za potrebe, ali prvenstveno za sposobnosti i kapacitete njihovih vršnjaka s poteškoćama u razvoju.

BRAND NEW ADRIATIC - European Management Skills for Newcomers - Od 1.8.2023. godine, ponosni smo partner na projektu prekogranične suradnje "Brand New Adriatic - BNA, europske vještine upravljanja za nove korisnike", kojeg provodimo u partnerstvu s TREND consulenza e formazione (Italija), EU Centar Adriatic (Hrvatska) i Općinom Spoltore (Italija). Cilj projekta je razvoj vještina upravljanja projektima u javnoj upravi (pisanje, upravljanje, diseminacija, izvješćivanje) te povezivanje jedinica lokalne uprave i mikro poduzeća u prekogranični klaster kroz koji će uključena područja Hrvatske i Italije poboljšati svoje društvene, kulturne i gospodarske ponude. Projekt se provodi na području Istarske županije, Primorsko-goranske županije i talijanskih regija Molise i Abruzzo.

Sustavna potpora u lokalnoj zajednici za kvalitetan put ka punoj integraciji - Kao partner na projektu Udruzi za savjetovanje, edukaciju i pomoć roditeljima djece s posebnim potrebama "Poseban prijatelj", od 1.8.2023. godine provodimo i projekt Sustavna potpora u lokalnoj zajednici za kvalitetan put ka punoj integraciji. Partneri su i Grad Dubrovnik, Općina Lovas, Hrvatski zavod za socijalni rad – Područni ured Dubrovnik, Hrvatski zavod za socijalni rad – Područni ured Vinkovci, Dječji vrtići Dubrovnik, Dječji vrtić Pčelica, Dubrovnik, OŠ Marina Držića, Dubrovnik i OŠ Lovas. Projekt se provodi u suradnji sa stručnjakinjama Centra EDUS- Edukacija za sve iz Sarajeva. Projekt provodimo u Dubrovačko-neretvanskoj i Vukovarsko-srijemskoj županiji. Opći cilj projekta je povećanje učinkovitosti sustavnih socijalnih usluga rane intervencije i integracije djece s teškoćama u razvoju (DTR) dostupnih u lokalnoj zajednici, radi prevencije institucionalizacije djece u kasnijoj dobi, te jačanje kapaciteta obitelji DTR za uspostavljanje ravnoteže poslovnog i obiteljskog života.

Erasmus+ - mobilnosti za jačanje sustavne obrazovne potpore obiteljima djece s teškoćama u razvoju - S ciljem povezivanja odgojno-obrazovnih institucija i stručnjaka iz Hrvatske i Italije, razmjene dobrih praksi na europskoj razini i unaprjeđenja javnih usluga odgoja i obrazovanja za djecu s teškoćama u razvoju i njihove obitelji, udruge Poseban prijatelj iz Dubrovnika i Visoki jablani iz Rijeke, u partnerstvu s 4 odgojno-obrazovne ustanove iz Dubrovačko-neretvanske županije - Dječjim vrtićima Grada Dubrovnika, Dječjim vrtićem "Pčelica" te osnovnim školama Marina Držića, Montovjerna i Cavtat, započele su u 2024. godini provedbu Erasmus+ projekta mobilnosti i osposobljavanja odgojno-obrazovnih djelatnika za rad s djecom s teškoćama u razvoju po najsuvremenijim metodama.

Za učenje spremni – Faza II - projekt provodimo u partnerstvu s Udrugom Poseban prijatelj kao nositeljem, Dječjim vrtićima Dubrovnik i Dječjim vrtićem Pčelica, a fokusira se na rad s djecom s teškoćama u razvoju, koristeći najučinkovitije znanstveno dokazane metode kako bi se poboljšali njihovi razvojni ishodi. Program obuhvaća djecu s teškoćama u razvoju (TUR) u Dubrovniku koja pohađaju dječje vrtiće.

Donosimo detaljan prikaz ciljeva, rezultata i uspješnosti provedbe projekata **u poglavlju 3. Projekti.**

Udruga u 2024. godini djeluje na području Istarske, Primorsko-Goranske, Dubrovačko-neretvanske i Vukovarsko –srijemske županije te kroz prekogranični projekt na EU razini na području Italije i Hrvatske.

2. Donatori u 2024.

REPUBLIKA HRVATSKA
Ministarstvo rada, mirovinskoga
sustava, obitelji i socijalne politike

REPUBLIKA HRVATSKA
Ministarstvo znanosti,
obrazovanja i mladih

Projekt „Baš smo cool tako jednaki, a tako različiti!“, sufinanciran je sredstvima MRMSOSP u iznosu 75.000 € kroz 3 godine (od 6/2023. do 5/2026.) te sredstvima MZOM u školskoj godini 2024/2025 u iznosu od 16.915,54 €.

Projekt „Sustavna potpora u lokalnoj zajednici za kvalitetan put ka punoj integraciji“ je također sufinanciran sredstvima MRMSOSP u iznosu od 75.000 EUR kroz 3 godine (od lipnja 2023. do svibnja 2025.), kroz natječaj 'Razvoj i širenje mreže socijalnih usluga za razdoblje 2023. do 2025' te također sredstvima MZOM u iznosu 13.294,00 EUR u 2024. godini.

Interreg

Co-funded by
the European Union

Italy – Croatia

VLADA REPUBLIKE HRVATSKE
Ured za udruge

Projekt prekogranične suradnje "Brand New Adriatic - BNA, europske vještine upravljanja za nove korisnike", kojeg provodimo u partnerstvu s TREND consulenza e formazione (Italija), EU Centar Adriatic (Hrvatska) i Općinom Spoltore (Italija), sufinancira EU kroz Program Interreg Italija-Hrvatska (80%), 198.588,80 EUR. Ukupna vrijednost projekta je 248.236,00 EUR. Projekt sufinancira Ured za udruge Vlade RH (70% od 20%), u iznosu 7,885.02 EUR.

Erasmus+

AGENCIJA ZA
MOBILNOST I
PROGRAME EU

Projekt Erasmus+ - mobilnosti za jačanje sustavne obrazovne potpore obiteljima djece s teškoćama u razvoju je sufinanciran sredstvima programa Europske unije Erasmus+, u iznosu 55.000 EUR za prvu godinu provedbe.

ZAKLADA
HRVATSKA
ZA DJECU

REPUBLIKA HRVATSKA
Ministarstvo znanosti,
obrazovanja i mladih

"Za učenje spremni – Faza II" sufinancira Zaklada "Hrvatska za djecu" za 2024/25. godinu, u iznosu od 19.853,69 € te MZOM u okviru natječaja za izvaninstitucijski odgoj i obrazovanje za 2024/25. godinu, u iznosu 13.500,00 EUR.

3. Projekti

3.1. *Baš smo cool tako jednaki, a tako različiti*

Projekt „Baš smo cool tako jednaki, a tako različiti!“ provodimo u kontinuitetu od 2015. godine, u partnerstvu s Centrom UP2DATE iz Zagreba, Udrugom "Poseban prijatelj" iz Dubrovnika, Udrugom ALTERNATIVA iz Pule te u partnerstvu i suradnji s osnovnim školama diljem Hrvatske.

Cilj projekta je širenje kulture tolerancije i razumijevanje „drugog i drugačijeg“ među osnovnoškolcima, a osnovna ideja je prevenirati i suzbijati diskriminaciju i vršnjačko nasilje među djecom i mladima kroz senzibiliziranje djece za potrebe, ali prvenstveno za sposobnosti i kapacitete njihovih vršnjaka s poteškoćama u razvoju.

Svrha projekta je doprinijeti zaštiti mentalnog zdravlja djece i širenju kulture tolerancije, razumijevanja i prihvaćanja različitosti, kao preduvjeta za suzbijanje vršnjačkog nasilja i integraciju djece s teškoćama u razvoju i osoba s invaliditetom. Specifični ciljevi su: 1. kroz neformalnu edukaciju podići razinu svijesti djece (pred)pubertetske dobi te njihovih učitelja o izazovima DTR i OSI; njihovim pravima i sposobnostima; te o prednostima koje različitost unosi u naše živote i društvo u cjelini. 2. ojačati mrežu potpore djeci, roditeljima i školama u borbi s diskriminacijom, netolerancijom i vršnjačkim nasiljem. Kroz dvosatne interaktivne radionice u školama educiramo nastavnike i učenike o značaju razumijevanja i prihvaćanja različitosti, o vrijednosti različitosti, tolerancije, prijateljstva i suradnje; 3. Osvještavanje roditelja o poteškoćama odrastanja, različitosti, stilovima odgoja itd. 4. Poticanje motivacije za unaprjeđenje javnih politika za potporu djeci na lokalnim razinama; 5. Široka promocija i javna rasprava o prevenciji i suzbijanju diskriminacije.

Temeljna aktivnost projekta je provedba interaktivnih edukativnih radionica s učenicima od 1. do 8. razreda. Projektom je do sada obuhvaćeno preko 3500 učenika i učenica te oko 300 prosvjetnih djelatnika i djelatnica u 16 osnovnih škola.

Izravni korisnici obuhvaćeni projektom su:

- djeca od 7 do 14 godina starosti – učenici osnovnih škola od 1. do 8 razreda
- ravnatelji, pedagozi, psiholozi, nastavnici i drugi djelatnici škola
- posredno roditelji, skrbnici i članovi obitelji učenika.

U partnerstvu s 5 škola u Dubrovniku, Rovinju i na Lastovu je projekt pilotiran tijekom 2015/2016., a pilot su sufinancirali MZOŠ, Grad Dubrovnik i Zaklada za poticanje partnerstva i razvoja civilnog društva iz Pule. Grad Dubrovnik, Grad Rovinj i lokalne osnovne škole već su pouzdani partneri i korisnici projekta godinama. Pilot je široko promoviran, nakon čega su se javile nove škole i nove JLS iz cijele Hrvatske za suradnju. Javljali su nam se i pojedinačno roditelji sa željom da se projekt provede u školama u koje idu njihova djeca. U školskoj godini 2016/2017., zahvaljujući financijskoj potpori Zaklade „Hrvatska za djecu“ i UNIQA osiguranja, u projektu sudjeluje 6 OŠ iz Istre i zaleđa Dalmacije: OŠ Veruda iz Pule, OŠP. Studenca iz Kanfanara, OŠ Svetvinčenat, OŠ M. Begovića iz Vrlike, OŠ V. Nazora iz Škabrnje te OŠ Kistanje. Postigli smo željeni kontinuitet i narednih godina te svake godine

uključujemo u projekt nove škole i nove razrede osnovnoškolaca s područja cijele Republike Hrvatske.

Kao pomoćno nastavno sredstvo za ovu neformalnu edukaciju, Udruga VISOKI JABLANI prevela je i publicirala pustolovni dječji roman „Štagalj na jezeru Gun“, američkih autora Johnniea Tuitela i Sharon Lamson, u kojem je glavni junak dječak s cerebralnom paralizom (CP), a koji predstavlja čitavu lepezu vršnjačkih odnosa. Dječjim krimićem, koji učenici dobiju na poklon i pročitaju kao izbornu lektiru, a na temelju kojeg su oblikovane interaktivne radionice, ujedno je pokrenuta i Biblioteka VISOKI JABLANI za ljudska prava i jednake mogućnosti te društveni razvoj. Roman „Štagalj na jezeru Gun“ je prva i jedina knjiga u Hrvatskoj koja je, zahvaljujući našim partnerima iz Centra UP2DATE, istovremeno objavljena u standardnom crnom tisku, na Brailleovom pismu i u digitalnom formatu prilagođenom slijepim i slabovidnim osobama te svima onima koji iz različitih razloga ne mogu čitati standardnu tiskanu knjigu.

Partnerske udruge već imaju dobro uigran tim stručnjakinja/edukatorica za provedbu projekta, koji je nedavno i dodatno ojačan. U 2022/2023. godini se projektu pridružuje Udruga Alternativa iz Pule, čija edukatorica Dina Ivas nam donosi novu vrijednost poznavanja Hrvatskog znakovnog jezika te igre za djecu na znakovnom jeziku. Također, glavna modifikacija projekta je i to što smo tijekom 2023. godine, uz knjigu kao pomoćno nastavno sredstvo, za učenike od 1. do 4. razreda producirali kratkometražni crtani film „Lanina škola“, o djevojčici s poteškoćama koja kreće u školu i dobija podršku svojih vršnjaka. Crtić smo tek prezentirati učenicima tijekom 2024. godine. Razlog ove izmjene je da djeci dodatno unaprijedimo radionice i učinimo ih još zanimljivijima.

Nakon svake serije interaktivnih radionica, provodimo evaluacije s nastavnim i stručnim kadrom škola putem Google upitnika. Anonimni upitnik popunjavaju nastavnici i stručni suradnici koji su sudjelovali na radionicama s učenicima. 100% svih sudionika do sada je smatralo da su ovakve vrste edukacije i pristupa potrebni i dobrodošli. Na pitanje: „Što ste osobno naučili iz provedenih radionica? Može li Vam stečeno znanje pomoći u daljnjem radu s učenicima/ama i na koji način?“, do sada je potvrdno odgovorilo 92,9% ispitanika, a najzanimljivija objašnjenja su: „S više razumijevanja uočavam i ocjenjujem određena ponašanja učenika, lakše mi je komunicirati s njima i svjesnija sam individualiziranog pristupa koji je pojedinim učenicima potreban, Razmišljam o suradnji s udrugama i osnivanju izvannastavne aktivnosti na kojoj bismo učili znakovni jezik, Radionice u korisne za nove ideje i nove metode, Konkretni primjeri iz svakodnevnog života, zanimljive aktivnosti i igre“. Na pitanje „Jeste li uočili kakve nove (pozitivne ili negativne) momente u međusobnim odnosima učenika i učenica u vašim razredima tijekom radionica?“, 64,3 % ispitanika je odgovorilo pozitivno, uz sljedeća obrazloženja: „Bili su spremni na međusobnu podršku i razumijevanje više nego uobičajeno, Razvili su sposobnost uvažavanja različitosti, Učenici se, uz diskretne podsjetnike, lakše prisjete da svi imamo iste osnovne želje i potrebe...“ i sl. Na pitanje „Jeste li uočili kakve promjene u ponašanju učenika/ca tijekom Vašeg rada s njima nakon provedene edukacije?“, 50% ispitanika je odgovorilo pozitivno, uz obrazloženja poput: „Više su se družili sa svojim kolegama s poteškoćama, s više empatije i strpljenja su se odnosili jedni prema drugima tijekom nastave i u slobodnim aktivnostima, Tolerancija,

Učenici imaju više razumijevanja jedni za druge, U svakom slučaju učenici razmišljaju o doživljaju, Pokazali su interes za drugačije“.

Kako projekt provodimo sad već 8 godina, potpuno jasno uočavamo iz godine u godinu degradaciju sposobnosti djece da se fokusiraju, komuniciraju, logički zaključuju, zadrže pažnju na određenom sadržaju više od 15 minuta. Imali smo nekoliko jasnih slučajeva vršnjačkog nasilja i nekoliko slučajeva potpuno neadekvatne potpore djeci i od strane obrazovnog sustava i od strane roditelja. Imali smo i jedan slučaj cyberbullinga. O svakom pojedinačnom slučaju smo razgovarali naknadno bilo s pedagogima, bilo s ravnateljima i/ili nastavnicima. Imali smo tijekom radionica i par prekrasnih primjera podrške učenicima sa stvarnim poteškoćama (lagani autizam, hiperaktivnost, govorne poteškoće i sl.) gdje su učenici pomagali svojim prijateljima tijekom radionica.

S djecom radimo usmene evaluacije, koje snimamo i fotografiramo. Do sada su svi razredi, bez izuzetka, bili izuzetno razigrani i aktivni u radionicama. Djeca su znatiželjna, nasmijana i puno uče kroz igru o međusobnom razumijevanju i podršci. Iz zadovoljstva i reakcija učenika tijekom i nakon radionica, zaključujemo da je gotovo 100% uključenih učenika i učenica iskusilo koji sve oblici razvojnih poteškoća u komunikaciji među njima postoje, u kojoj mjeri smo svi drugačiji i na koji način se ophoditi i komunicirati jedni s drugima na tolerantan način, pun razumijevanja i podrške. Vidno su počeli razumijevati različitosti i shvatili da je loša komunikacija izvor svih njihovih neslaganja i sukoba. Kroz razgovor o knjizi su shvatili na koji način im je društveno nametnuto tzv. savršenstvo, da ono ne postoji i da su njihove frustracije koje dolaze od nemogućnosti da ostvare materijalno nepotrebne jer to nisu prave vrijednosti koje njih čine vrijednim članovima društva. Kako smo mijenjali razrede, tako smo ponovno iz radionice u radionicu dobivali povratno informacije od učenika da su razgovarali jedni s drugima, da su objašnjavali braći, sestrama i roditeljima kod kuće što su naučili, što nam je odlična povratna informacija o tome koliko su utjecali na svoje obitelji. Posebno smo naglasak u razgovorima s djecom stavili na štetne utjecaje mobitela, tableta, Internet aplikacija i generalno ekrana na kojima djeca provode jako puno vremena, a što im vidno narušava motoriku, kognitivne sposobnosti, osjećaj empatije i sposobnost koncentracije.

O širem društvenom utjecaju projekta najviše govori široko partnerstvo svih relevantnih dionika, kao i medijski napisi:

<https://istrain.hr/index.php/istrain-arhiva/46549-u-rovinju-predstavljen-projekt-bas-smo-cool-tako-jednaki-a-tako-razliciti-promicanje-tolerancije-i-razumijevanja-u-skolama> 33

<https://www.regionalexpress.hr/site/more/tri-istarske-shkole-u-projektu-shirenja-kulture-tolerancije-i-razumijevanja>

<https://radio.hrt.hr/radio-pula/obrazovanje/u-rovinju-predstavljen-projekt-bas-smo-cool-tako-jednaki-a-tako-razliciti--11112520>

<https://www.glasistre.hr/istra/2023/10/26/vrsnjacko-nasilje-povecalo-se-za-gotovo-tristo-posto-u-rovinju-brojni-strucnjaci-predstavili-rjesen-892755>

Dosadašnje partnerske škole:

- Osnovna škola Vladimira Nazora, Rovinj
- Osnovna škola Jurja Dobrile, Rovinj
- TOŠ-SEI "Bernardo Benussi" Rovinj-Rovigno

- Osnovna škola Ivana Gundulića, Dubrovnik
- Osnovna škola Marina Držića, Dubrovnik
- Osnovna škola Montovjerna, Dubrovnik
- Osnovna škola Cavtat
- Osnovna škola Braće Glumac, Lastovo
- Osnovna škola Svetvinčenat
- Osnovna škola Petra Studenca, Kanfanar
- Osnovna škola Veruda, Pula
- Osnovna škola Monte Zaro Pula
- Osnovna škola Kistanje
- Osnovna škola Vladimira Nazora, Škabrnja
- Osnovna škola Milana Begovića, Vrljika
- Osnovna škola Lovas

Projekt „Baš smo cool tako jednaki, a tako različiti!“, sufinanciran je sredstvima MZOŠ u iznosu

10.794,51 € u školskoj godini 2022/2023., te MRMSOSP u iznosu 75.000 € kroz 3 godine (od 6/2023. do 5/2026.), sredstvima Grada Rovinja u iznosu 663,61 € i Općine Lovas u iznosu 663,61 € te sredstvima MZOM u školskoj godini 2024/2025 u iznosu od 16.915,54 €.

U školskoj godini 2024./2025. zahvaljujući sredstvima MZOM uključili smo u projekt još tri škole OŠ Zamet i OŠ Kantrida iz Rijeke te OŠ Malinska-Dubašnica s otoka Krka. Kroz projekt "Baš smo cool tako jednaki, a tako različiti," uspješno smo održavali dinamičnu komunikaciju i suradnju sa svim partnerskim školama. U aktivnom dijalogu, dogovarali smo detalje i usklađivali termine radionica za školsku godinu 2024./2025., s ciljem osiguranja što boljeg iskustva za sve sudionike. Ova koordinacija omogućila je pravovremeno planiranje i prilagodbu sadržaja radionica specifičnim potrebama svake škole, čime dodatno jačamo partnerske odnose i obogaćujemo projekt.

Tijekom 2024. godine održan je veliki broj radionica za ukupno **385 učenika** diljem škola od Istre preko Cavtata do Slavonije. U OŠ Jurja Dobrile iz Rovinja premijerno smo u travnju gledali naš novi crtić "Lanina škola", a u radionicama je sudjelovalo 135 učenika iz četvrtih i osmih razreda tijekom travnja 2024. Tijekom travnja smo u Talijanskoj osnovnoj školi Bernardo Benussi održali radionice za 24 učenika osmih razreda, a u prosincu s 45 učenika iz prvog i četvrtog razreda, što je ukupno 69 učenika/ca iz te škole u ovom izvještajnom razdoblju. U Puli, u OŠ Monte Zaro održane su radionice s 26 učenika osmih razreda tijekom travnja i 38 učenika iz nižih razreda (prvi i drugi) tijekom prosinca, što je ukupno 64 učenika i učenica. U Osnovnoj školi Cavtat tijekom travnja su provedene radionice za 62 učenika osmih razreda, dok smo u OŠ Lovas provodili radionice u svibnju i listopadu i uključili učenike razredne nastave i jedan osmi razred, ukupno 55 učenika.

Podijeljeno je 293 primjeraka knjige Štagalj na jezeru Gun koje su učenici predmetne nastave pročitati te je poslužila kao pomoćno nastavno sredstvo za neformalnu edukaciju putem radionica.

3.2. BRAND NEW ADRIATIC - European Management Skills for Newcomers

Od 1.8.2023. godine, ponosni smo partner na projektu prekogranične suradnje "Brand New Adriatic - BNA, europske vještine upravljanja za nove korisnike", kojeg provodimo u partnerstvu s TREND consulenza e formazione (Italija), EU Centar Adriatic (Hrvatska) i Općinom Spoltore (Italija).

Cilj **projekta** je razvoj vještina upravljanja projektima u javnoj upravi (pisanje, upravljanje, diseminacija, izvješćivanje) te povezivanje jedinica lokalne uprave i mikro poduzeća u prekogranični klaster kroz koji će uključena područja Hrvatske i Italije poboljšati svoje društvene, kulturne i gospodarske ponude. Projekt se provodi na području Istarske županije, Primorsko-goranske županije i talijanskih regija Molise i Abruzzo kroz Program Interreg Italija-Hrvatska. Sufinancira ga Ured Vlade Republike Hrvatske, a vrijednost projekta je 248.236,00 EUR, od čega je proračun VISOKIH JABLANA 56.196,00 EUR

Upravni odbor koji čine Roberto D'Amico (LP), Domagoj Vidaković (PP2), Lorenzo Rossi (PP3) i Mihaela Jović Karešin (PP4) formiran je 14. prosinca 2023.

Tijekom prosinca 2023. i siječnja 2024. razvili smo opsežnu bazu relevantnih dionika u Istri. 4. siječnja 2024. održan je online sastanak našeg internog PMT-a u vezi s bazom podataka, a 11. siječnja s hrvatskim partnerom PP2.

Prva baza podataka bila je gotova krajem siječnja 2024. Postupno je ažurirana tijekom projekta.

Promovirali smo projekt i program Interreg IT-CRO na našoj Facebook stranici te izradili sadržaj za Facebook stranicu zajedničkog projekta.

U svibnju (28.5.) smo u knjižnici Srednje škole Zvane Črnje u Rovinju održali G2G (government to government) prezentaciju prekograničnog projekta „Brand New Adriatic – BNA, europske vještine upravljanja za nove korisnike“ i rezultata prvog kruga istraživanja potreba lokalnih institucija i organizacija Istarske županije za izgradnjom kapaciteta za projekte prekogranične suradnje u okviru Interrega Italija-Hrvatska. U prezentaciji su sudjelovali:

zamjenik gradonačelnika Grada Rovinja David Modrušan, pročelnica Upravnog odjela za društvene djelatnosti Grada Rovinja Edita Sošić Blažević, pročelnica Upravnog odjela za gospodarstvo, javnu nabavu i europske fondove Grada Rovinja Martina Čekić Hek i predsjednik EU Centra Adriatic Domagoj Vidaković.

Projekt Brand New Adriatic (BNA) smo predstavili 31. svibnja u Veneciji, na Venecijanskom sajmu nautike. U okviru konferencije "Istraživanje suradničkih inicijativa i održivih rješenja u malim projektima Interreg Italija-Hrvatska 2021-2027." predstavljeno je petnaest malih (small-scale) prekograničnih EU projekata, financiranih u prvom pozivu za dostavu projektnih prijedloga Programa Interreg Italija-Hrvatska 2021 -2027. u iznosu od približno 3.750.000

EUR. Mali prekogranični projekti, vrijednosti do 250.000 EUR, novina su u Programu Interreg Italija-Hrvatska. Uvedeni su po prvi puta u novom programskom periodu od 2021. do 2027. godine s ciljem omogućavanja manjim organizacijama i institucijama iz manjih lokalnih zajednica, općina i gradova partnerskih zemalja Italije i Hrvatske koje nemaju stručnih, tehničkih ili financijskih kapaciteta za sudjelovanje u više-milijunskim Interreg projektima, da se pridruže programu i postepeno izgrade kapacitete za velike prekogranične suradnje.

Konferenciju je organiziralo Zajedničko tajništvo Programa Interreg Italija-Hrvatska, a sudionicima su se obratili: predstavnik Predsjedništva Vijeća ministara Republike Italije, Odjela za kohezijsku politiku, Paolo Galletta; direktorica Upravljačkog tijela Programa, regija Veneto, Anna Flavia Zuccon te voditeljica Zajedničkog tajništva Programa Silvia Comiati.

Cilj konferencije bio je istaknuti značaj malih projekata financiranih kroz Interreg Italija-Hrvatska i pokazati konkretne aktivnosti koje zajednički provode na teritorijima Italije i Hrvatske koje obuhvaćaju. Predstavljeni su projekti i primjeri dobre prakse u tri prioriteta područja: Održivost i pristupačnost u turizmu i očuvanju kulturne baštine, Očuvanje okoliša i kružno gospodarstvo te Mladi, dobro upravljanje i suradnja.

Jedan od predstavljenih projekata, koji se bavi upravo uvođenjem novih korisnika u Program te izgradnjom njihovih kapaciteta za razradu projektnih ideja, izradu kvalitetnih projektnih prijava, povlačenje raspoloživih EU sredstava i kvalitetnu provedbu financiranih projekata, je projekt Brand New Adriatic (BNA) - europske vještine upravljanja za nove korisnike, koji na području Istarske i Primorsko-goranske županije te talijanskih regija Molise i Abruzzo provode EU Centar Adriatic iz Poreča, Udruga VISOKI JABLANI iz Rijeke, TREND consulenza e formazione iz Campobassa i Općina Spoltore.

Projekt BNA je na konferenciji u Veneciji predstavila predsjednica Udruge VISOKI JABLANI Mihaela Jović Karešin. Idući poziv za dostavu takozvanih small-scale projektnih prijedloga u okviru Programa Interreg Italija-Hrvatska očekujemo početkom iduće godine. Iskreno se nadamo da će, između ostaloga i zahvaljujući našem projektu Brand New Adriatic, novih korisnika Programa biti svake godine sve više.

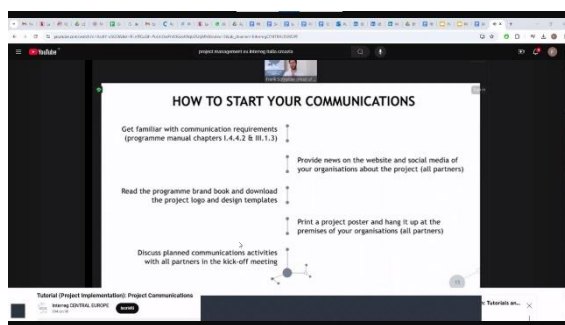
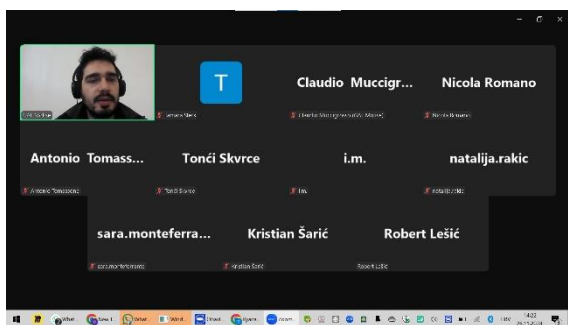

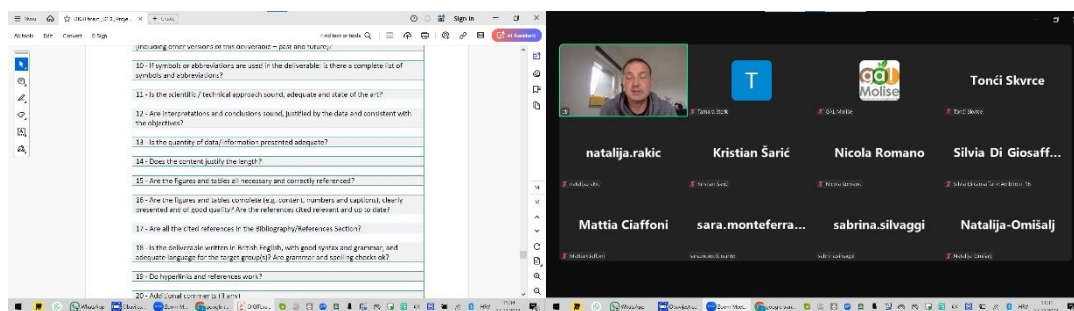
Hrvatski partneri održali su 17. lipnja drugi G2G događaj u Omišlju. Projekt i edukativni tečaj predstavljen je svim načelnicima općina na otoku Krku.

Na osnovu upitnika o potrebama za edukacijom na razini lokalne samouprave napravljen je raspored online radionica. U vremenu od 23. listopada do 3. prosinca 2024. godine održano je 17 četverosatnih edukacijskih cjelina na teme vezane za razvoj, pripremu i implementaciju prekograničnih EU projekata.

Djelatnice naše udruge su u periodu od 13. do 21. studenog održale su 5 četverosatnih online radionica u sklopu Modula 2 vezano za planiranje i osmišljavanje projekta i konkretno popunjavanje projektnih aplikacija. Radionice su bile vrlo interaktivne i temeljene na konkretnim projektnim idejama. Obradili smo sljedeće teme: Presentacija 3. Poziva za projektne prijedloge Interreg Central Europe; Analiza problema (drvo problema); Ciljevi i kako ih postići; Dionici; Logička matrica; Relevantnost projekta u suglasnosti s Pozivom; Upravljanje rizicima; Vidljivost i diseminacija projektnih rezultata; Održivost i transferabilnost; Horizontalna pitanja; Identifikacija partnera; Procedure prijave, Proračun; Evaluacija; Izvješćavanje.

Završna konferencija projekta "Brand New Adriatic - BNA, europske vještine upravljanja za nove korisnike" održana je 3. prosinca u Dnevnom boravku Rojca. U svojstvu predstavnika partnera sudjelovali su: Domagoj Vidaković, predsjednik EU Centra Adriatic; Mihaela Jović Karešin, predsjednica Udruge VISOKI JABLANI; Antonio Pietrarca, predsjednik TREND consulenza e formazione; Alberto Bartoli, viši savjetnik Općine Spoltore. Svi sudionici mišljenja su da će ova dugoročna platforma za suradnju biti ključna podrška lokalnim zajednicama i organizacijama u Italiji i Hrvatskoj, omogućujući im lakši pristup resursima, znanju i partnerstvima potrebnima za sudjelovanje u europskim projektima, stvarajući temelje za održivu suradnju i razvoj. Projekt BNA pokazuje kako, uz pravi pristup i edukaciju, manji gradovi i ruralne zajednice mogu postati ključni igrači u europskoj priči.

Pri kraju projekta naši talijanski partneri iz TREND consulenza e formazione iz Campobassa i Općine Spoltore posjetili su nas 4. prosinca u Puli.

Projekt je uspješno završen 31.12.2024. Tijekom projekta smo aktivno unapređivali menadžerske vještine u provođenju europskih projekata, fokusirajući se na javne institucije u ruralnim i otočnim područjima Istarske i Primorsko-goranske županije, te regije Molise i Abruzzo u Italiji. Održan je čitav niz edukacija temeljen na stvarnim potrebama korisnika, s ciljem povezivanja lokalnih samouprava, javnih ustanova i udruga u zajednički prekogranični BNA klaster. Ovaj klaster omogućuje pružanje institucionalne podrške, organizaciju obuka i jačanje mreža, čime se društvene, kulturne i gospodarske ponude partnerskih regija Hrvatske i Italije značajno poboljšavaju. Dugoročno, uspostava ovog klastera otvara vrata za kapitalizaciju brojnih prekograničnih projekata, posebice onih usmjerenih na društveni razvoj, uključujući inicijative za osobe s invaliditetom i djecu s teškoćama u razvoju, kroz partnerstva lokalnih samouprava, institucija i udruga

3.3. Sustavna potpora u lokalnoj zajednici za kvalitetan put ka punoj integraciji

Kao partner na projektu Udruzi za savjetovanje, edukaciju i pomoć roditeljima djece s posebnim potrebama "Poseban prijatelj", od 1.8.2023. godine provodimo i projekt Sustavna potpora u lokalnoj zajednici za kvalitetan put ka punoj integraciji. Partneri su i Grad Dubrovnik, Općina Lovas, Hrvatski zavod za socijalni rad – Područni ured Dubrovnik, Hrvatski zavod za socijalni rad – Područni ured Vinkovci, Dječji vrtići Dubrovnik, Dječji vrtić Pčelica, Dubrovnik, OŠ Marina Držića, Dubrovnik i OŠ Lovas. Projekt se provodi u suradnji sa stručnjakinjama Centra EDUS- Edukacija za sve iz Sarajeva.

Projekt je sufinanciran sredstvima MRMSOSP u iznosu od 75.000 EUR kroz 3 godine (od lipnja 2023. do svibnja 2025.), kroz natječaj 'Razvoj i širenje mreže socijalnih usluga za razdoblje 2023. do 2025' te također sredstvima MZO u iznosu 13.294,00 EUR u 2024. godini.

Projekt unaprjeđuje učinkovitost sustavnih usluga rane intervencije i osnovnoškolske integracije djece s teškoćama u razvoju dostupnih u lokalnoj zajednici te jača kapacitete obitelji za uspostavljanje ravnoteže poslovnog i obiteljskog života. Svrha je ojačati ljudske i tehničke kapacitete odgojno-obrazovnih ustanova te unaprijediti program rada s djecom s teškoćama u razvoju.

Projekt provodimo u Dubrovačko-neretvanskoj i Vukovarsko-srijemskoj županiji.

Opći cilj projekta je povećanje učinkovitosti sustavnih socijalnih usluga rane intervencije i integracije djece s teškoćama u razvoju (DTR) dostupnih u lokalnoj zajednici, radi prevencije institucionalizacije djece u kasnijoj dobi, te jačanje kapaciteta obitelji DTR za uspostavljanje ravnoteže poslovnog i obiteljskog života.

Specifični ciljevi su:

1. Ojačati kapacitete stručnjaka 10 vrtića i 2 OŠ za ranu intervenciju i inkluziju DTR u programe odgoja i redovnog obrazovanja;
2. Unaprijediti odgojno-obrazovni program rada s DTR od rane intervencije do osnovnoškolske integracije;
2. Ojačati kompetencije 50 obitelji za ostvarivanje skrbi o DTR bez štetnog utjecaja na ostatak obitelji;
3. Podići razinu javne svijesti o nužnosti i društvenim benefitima razvoja kvalitetnih socijalnih usluga za DTR i njihove obitelji u lokalnim zajednicama, posebice u manjim ruralnim sredinama.

Provedbom projekta, nakon dijagnostike i procjene potrebnih oblika (re)habilitacije, djeca će od najranije dobi dobiti kvalitetnu ranu intervenciju u predškolskim ustanovama, a potom i kvalitetnu (re)habilitaciju i inkluziju u školama, jer će stručne službe i odgojno-obrazovni djelatnici biti osposobljeni za interdisciplinarni pristup radu s djecom po suvremenim metodama u kojima se stimulacijom mozga kroz svakodnevni rad s djecom pozitivni rezultati mogu očekivati već za 5-6 mjeseci. Pomoći će djeci da dostignu svoj razvojni maksimum kako bi bili korisni članovi zajednice te osigurati kvalitetnu socijalnu integraciju i jačanje kapaciteta cijele obitelji. Odgojno-obrazovni djelatnici će novostečeno znanje dugoročno koristiti u svome radu, prenoseći ga kolegama i stvarajući multiplikacijski efekt te osiguravajući održivost projekta bez dodatnog financiranja. Bit će osposobljeni za rad s različitim skupinama DTR: ADHD-om, poremećajem pažnje, depresijom i sl. Uspostavit ćemo Pilot program tijekom projekta u koji će biti uključeno 50 djece s različitim poteškoćama i njihovi roditelji, a koji program će se automatski nastaviti u partnerskim ustanovama nakon provedbe projekta. Program savjetovanja i edukacije članova obitelji rezultirat će poboljšanjem psihofizičkog stanja članova obitelji, olakšati im brigu o djetetu, upoznati ih s njihovim pravima i metodama koje mogu primjenjivati kod kuće radi pojačanog učinka rehabilitacije, unaprijediti njihovo znanje o razvoju DTR, olakšati im da se nose s novom obiteljskom dinamikom i usklade poslovne i obiteljske obveze. Roditelje će direktno rasteretiti kako financijski tako i u smislu angažmana oko traženja adekvatne potpore i učinkovitih metoda. Obitelji će postati produktivnije. Mnogim nezaposlenim članovima će se otvoriti mogućnost zapošljavanja, kod zaposlenih će se smanjiti intenzitet bolovanja. Rezultati stručne potpore i edukacije roditelja bit će lako multiplicirani na državnoj razini putem

izrađenog Web portala za pravno i stručno savjetovanje te razmjennom iskustava roditelja DTR putem društvenih mreža. Kroz promotivne i zagovaračke aktivnosti podići ćemo razinu javne svijesti o nužnosti i društvenim benefitima razvoja kvalitetnih sustava socijalnih usluga za obitelji DTR u lokalnim zajednicama te potencijalno potaknuti razvoj sličnih projekata i u drugim regijama, a svakako u suradnji s donositeljima odluka na lokalnoj i regionalnoj razini utjecati i na razvoj javnih politika za daljnje unaprjeđenje socijalnih usluga za obitelji djece s teškoćama u razvoju.

Tijekom 3 godine provedbe projekta:

- 30 nastavnika i djelatnika stručnih službi 10 vrtića i 2 OŠ će sudjelovati u edukacijama iz bihevioralne analize i rada s DTR po CABAS metodi, integracije DTR i prevencije zlostavljanja.
- 30 Uspješnih polaznika edukacije će dobiti potvrde o uspješno završenom programu edukacije.
- Bit će provedeno ukupno 11 edukativnih radionica i predavanja: 7 za djelatnike vrtića i škola, 4 predavanja za djelatnike škola otvorena za javnost.
- Svoje ljudske i tehničke kapacitete će unaprijediti 12 pružatelja socijalnih usluga u 2 županije: 10 vrtića (pod jednom upravom), 2 OŠ (od kojih škola u Lovasu pod svojom upravom ima i predškolsku/vrtićku skupinu).
- 50 djece s teškoćama iz 10 vrtića i 2 osnovne škole će biti uključeno u pilot program.
- Edukatori će kroz trogodišnji pilot program imati 9 supervizija na terenu, 4 supervizijska sastanka i 5 supervizija putem video linka.
- 50 članova obitelji DTR koji su u pilot programu će biti uključeno u program edukacije roditelja.
- Za roditelje će biti organizirano 9 edukativnih radionica: 1 za primjenu CABAS metode i 8 za razvoj kompetencija i vještina za smanjenje rizika od zanemarivanja i zlostavljanja djece, te 4 radionice stručne potpore i pravnog savjetovanja.
- Bit će izrađen Web portal za pravno i stručno savjetovanje te razmjenu iskustava roditelja,
- Bit će publicirana i široko diseminirana 2 vodiča (tiskano 600 primjeraka svakog): vodič o razvoju DTR i vodič kroz prava obitelji DTR,
- Bit će organizirana 2 Okrugla stola (u svakoj županiji po jedan, najmanje 50 sudionika) sa svim relevantnim dionicima na temu razvoja adekvatnih socijalnih usluga za DTR.
- proizvedeni Zaključci okruglih stolova kao smjernice za daljnji razvoj i unaprjeđenje socijalnih usluga za DTR i njihove obitelji;
- Informacije o projektu bit će poslane na najmanje 1000 mail adresa u RH, svim relevantnim dionicima - od predstavnika vlasti na svim razinama do OCD-a, medija i dr., zajedno s pozivima za promotivne i zagovaračke aktivnosti.
- Vodič o razvoju DTR bit će diseminiran među pedijatrima, obiteljskim liječnicima, djelatnicima ZSR-a, odgajateljima i nastavnicima i dr. relevantnim dionicima.
- Vodič o pravima obitelji DTR će biti diseminiran među roditeljima i skrbnicima, udrugama, predstavnicima JLS-a i službenicima relevantnih javnih službi, djelatnicima ZSR-a i dr. dionicima

- promovirane zagovaračke aktivnosti putem novog Web portala i društvenih mreža: najmanje 300 Facebook likeova i 1000 posjeta Web portalu do kraja projekta;
- najmanje 30 medijskih objava i gostovanja u TV i radio emisijama do kraja projekta
- najmanje 10 volontera uključeno u aktivnosti projekta,
- provedena sveobuhvatna evaluacija učinaka provedenih aktivnosti

U ožujku 2024. godine projekt i nova digitalna platforma FuTure for TUR su predstavljani široj zajednici u Dubrovniku.

Udruga EDUS – Edukacija za sve iz Sarajeva, također u ožujku 2024. sudjelovala je na edukaciji u Dubrovniku. Tijekom trodnevnog treninga educirano je 30 odgajateljica i članova/ica stručnih službi.

U travnju je održan drugi ciklus edukacija u Dubrovniku gdje je EDUS ponovno bio ključni sudionik. Tijekom trodnevnog treninga educirano je novih 30 stručnjaka - odgajateljica, edukatora rehabilitatora, logopeda, pedagoga ali i nekoliko asistenata.

Zaključno: 40 nastavnika i djelatnika stručnih službi 10 vrtića i 2 OŠ sudjelovalo je u edukacijama po CABAS metodi (Comprehensive Application of Behavior Analysis to Schooling), integracije DTR i prevencije zlostavljanja. Provedeno je ukupno 2 edukativne radionice i predavanja za djelatnike vrtića i škola. Ljudske i tehničke kapacitete unaprijedilo je 12 pružatelja socijalnih usluga u 2 županije, izrađen je Web portal FuTURe for TUR za pravno i stručno savjetovanje te razmjenu iskustava roditelja, informacije o projektu poslane na 500 mail adresa u RH, svim relevantnim dionicima - od predstavnika vlasti na svim razinama do OCD-a, medija i dr., napravljeno je 10 medijskih objava i gostovanja u TV (linkove treba staviti) i radio emisijama, 2 volontera uključeno je u aktivnosti projekta, a dvije su osobe zaposlene.

3.4. Erasmus+ - mobilnosti za jačanje sustavne obrazovne potpore obiteljima djece s teškoćama u razvoju

S ciljem povezivanja odgojno-obrazovnih institucija i stručnjaka iz Hrvatske i Italije, razmjene dobrih praksi na europskoj razini i unaprjeđenja javnih usluga odgoja i obrazovanja

za djecu s teškoćama u razvoju i njihove obitelji, udruge Poseban prijatelj iz Dubrovnika i Visoki jablani iz Rijeke, u partnerstvu s 4 odgojno-obrazovne ustanove iz Dubrovačko-neretvanske županije - Dječjim vrtićima Grada Dubrovnika, Dječjim vrtićem "Pčelica" te osnovnim školama Marina Držića, Montovjerna i Cavtat, započele su u 2024. godini provedbu Erasmus+ projekta mobilnosti i osposobljavanja odgojno-obrazovnih djelatnika za rad s djecom s teškoćama u razvoju po najsuvremenijim metodama.

Kroz 3 godine provedbe projekta, oko 40 odgajatelja, nastavnika, pedagoga, psihologa i edukacijskih rehabilitatora iz partnerskih vrtića i škola pohađat će programe znanstveno-edukativnih centara Scuola della Stelle u Italiji te biti osposobljeni za primjenu suvremenih znanstvenih metoda u radu sa djecom sa i bez teškoća, razvijenih na Columbia univerzitetu u New Yorku.

Provedbom strukturiranih programa proizašlih iz stručnih procjena i podataka o funkcioniranju djeteta u prirodnoj sredini, fokusiranih na poticanje i razvoj predvještina, već u vrtićima i osnovnim školama se može povećati spremnost djece s teškoćama u razvoju za učenje i uspješnu integraciju. Scuola delle Stelle nudi individualizirane programe podučavanja za djecu, koji se kontinuirano prate i prilagođavaju djetetovoj stopi napretka u razvoju, a koji su znanstveno dokazani i do 7 puta učinkovitiji u usporedbi s tradicionalnijim pristupima.

Projekt je sufinanciran sredstvima programa Europske unije Erasmus+, u iznosu 55.000 EUR za prvu godinu provedbe. Partneri će kroz projekt izgraditi kapacitete partnerskih dječjih vrtića i osnovnih škola za ranu intervenciju te pružanje adekvatne razvojne i obrazovne podrške djeci s teškoćama u razvoju, kako bi im se omogućila potpuna integracija u redovan i kvalitetan obrazovni sustav koji zadovoljava njihove potrebe za ostvarivanje punog potencijala u životu.

Izgradnjom kapaciteta odgojno-obrazovnih ustanova i partnerskih udruga, kao i primjenom novih i uspješnih metoda poučavanja, jačamo sustavnu potporu za obitelji djece s teškoćama u razvoju u njihovoj lokalnoj zajednici. Nastavnici će dobiti veću podršku za obavljanje svog posla; više znanja i stručnosti u novim učinkovitim metodama obrazovanja djece s težim poteškoćama: autizmom, pervazivnim razvojnim poremećajem i sl. Dobit će prilike za stručno usavršavanje, razmjenu znanja i praksi s kolegama iz drugih europskih zemalja, te nova iskustva utemeljena na učinkovitim metodama rane intervencije. Po povratku će svoje novostečeno znanje primjenjivati u svakodnevnom radu s djecom u svojim matičnim institucijama te osigurati svojim korisnicima kvalitetno obrazovanje.

Od 19. do 22. rujna naše stručnjakinje dr.sc. Silva Capurso, dr.sc. Nirvana Pištoljević i programska voditeljica Mihaela Jović Karešin sudjelovale su u pripremnom posjetu jednom od 4 vodeća talijanska centra za sustavni istraživački pristup ranom intenzivnom bihevioralnom obrazovanju Scuola delle Stelle, povodom početka provedbe novog prekograničnog Erasmus+ projekta. Posjetile smo jedan od 4 vodeća talijanska centra za sustavni istraživački pristup ranom intenzivnom bihevioralnom obrazovanju Scuola delle Stelle kojeg vodi dr.sc. Fabiola Cassarini Gradonačelnik Rubiere Emanuele Cavallaro primio je naše stručnjakinje i zaželio im dobrodošlicu.

3.5. Za učenje spremni – Faza II

U provedbi je projekt "Za učenje spremni – Faza II" odobren za financiranje od strane Zaklade "Hrvatska za djecu" za 2024/25. godinu, u partnerstvu s Udrugom Poseban prijatelj kao nositeljem, Dječjim vrtićima Dubrovnik i Dječjim vrtićem Pčelica, u iznosu od 19.853,69 €.

Potpisan je ugovor s MZOM za sufinanciranje projekta "Za učenje spremni – Faza II" u okviru natječaja za izvaninstitucijski odgoj i obrazovanje za 2024/25. godinu, u partnerstvu s Udrugom Poseban prijatelj kao nositeljem, Dječjim vrtićima Dubrovnik i Dječjim vrtićem Pčelica, u iznosu 13.500,00 EUR.

Projekt "Za učenje spremni! - Faza II" fokusira se na rad s djecom s teškoćama u razvoju, koristeći najučinkovitije znanstveno dokazane metode kako bi se poboljšali njihovi razvojni ishodi. Program obuhvaća djecu s teškoćama u razvoju (TUR) u Dubrovniku koja pohađaju dječje vrtiće. Prema podacima, u Dubrovačko-neretvanskoj županiji postoji 747 djece s teškoćama u razvoju u dobi od 0 do 19 godina, a 326 djece sa sumnjom na teškoće upisano je u vrtiće. Sustav trenutno nudi ograničen broj sati rada s logopedom ili edukacijskim rehabilitatorom, što usporava razvoj neurorizične djece. Projekt će uključivati rad s najmanje 20 djece s teškoćama kao što su ADHD, cerebralna paraliza, autizam i poremećaji u ponašanju i komunikaciji, koristeći metode bihevioralne analize. Program je jedinstven jer uključuje i edukaciju roditelja i stručnjaka. Na početku rada dijete individualno radi s edukatorom, a kasnije se postupno integrira u grupu. Projekt surađuje s EDUS centrom iz Sarajeva, koji je specijaliziran za rad s djecom s teškoćama od 2010. godine, pod vodstvom prof. dr. sc. Nirvane Pištoljević. Cilj je obučiti 40 odgojitelja u Dubrovniku za primjenu ovih metoda kako bi djeca s teškoćama imala kontinuiranu podršku u vrtićima, smanjujući potrebu za dodatnim rehabilitacijskim postupcima. Ovaj inkluzivni predškolski program predstavlja dobar temelj za integraciju djece u lokalnu zajednicu, a zahtijeva educiranost stručnog osoblja za primjenu učinkovitih terapijskih i rehabilitacijskih postupaka. Praksa i znanost potvrđuju važnost inkluzije kao središnjeg dijela obrazovnih politika.

4. Organizacijski razvoj i jačanje kapaciteta

Od 1.10.2024. je u udruzi zaposlena nova Programska voditeljica/administratorica na pola radnog vremena (20 sati tjedno), koja strateški upravlja programom rada Udruge, fundraisingom i razvojem novih projekata; planira razvoj projekata s postojećim timom, piše i administrira projektne prijave. Doprinijet će unaprjeđenju razvoja novih projekata, kvalitetnom financijskom, administrativnom i operativnom upravljanju, umrežavanju, praćenju relevantnih javnih politika te rasteretiti koordinaticu Udruge u dijelu fundraisinga. Nova zaposlenica, Tamara Šterk, je stručnjakinja za PCM te razvoj EU projekata i fundraising. Ojačat će kapacitete Udruge za prijavu projekata na više različitih natječaja, posebice EU i prekograničnih.

Očuvana su tri postojeća radna mjesta:

- Mihaela Jović Karešin, dosadašnja voditeljica projekata/edukatorica, je do 31.12.2024. osim upravljanja i provedbe projekata na kojima je zaposlena, volonterski koordinirala rad Udruge, vodila fundraising, razvoj i pisanje novih projekata te upravlja financijama Udruge. Zapošljavanjem nove Programske voditeljice/administratorice od 1.10.2024., fundraising, strateško planiranje, razvoj i pisanje novih projekata preuzima kolegica Šterk, a kolegica Jović Karešin od 1.1.2025. nastavlja s koordiniranjem svih vanprojektnih aktivnosti Udruge, za što je osiguran udio u plaći zahvaljujući IP-u.
- Dina Ivas, dosadašnja PR managerica projekata, volonterski je asistirala kolegici Glibo u vođenju administracije i surađivala u razvoju projekata te upravljanju financijama. Od 15.11.2024. je kolegici izmijenjen ugovor o radu te je zaposlena na neodređeno vrijeme, a od 1.1.2025. godine kolegica preuzima u potpunosti financijski management Udruge, za što su osigurana sredstva iz IP-a za udio u plaći, te je angažirana i na novom projektu za koji smo potpisali ugovor sa MZOM i njezina plaća je korigirana i uvećana sukladno obimu posla koji će obavljati.
- Gordana Glibo, administratorica projekta, je do 31.12. volonterski pomagala kolegici Ivas u PR managementu te smo je planirali od 1.1.2025. i zaposliti na radnom mjestu PR managerice. Međutim, kolegica Glibo je u prosincu 2024. obavijestila Udrugu da nakon 1.1.2025. godine neće biti u mogućnosti produžiti Ugovor o radu budući da je dobila izuzetnu priliku zapošljavanja kod novog poslodavca, odnosno naša kolegica od 1.1.2025. godine bit će imenovana za zamjenicu Pravobranitelja za osobe s invaliditetom, na što smo izuzetno ponosni unatoč tome što gubimo izvrsnu djelatnicu.

Udruga planira početkom 2025. godine zaposliti novu osobu na mjesto PR managera/ice Udruge i na mjesto edukatora/ice na projektu Baš smo cool...(umjesto na mjestu administratora/ice projekata) s obzirom na potpisivanje novog ugovora s MZOM za provedbu projekta, što smo i najavili u zadnjem Zahtjevu za prenamjenom dijela sredstava 2.12.2024. Napravljen je novi raspored djelatnica za rad na projektima i izvan projekata te unaprjeđena djelatna struktura udruge.

U 2024. godini u rad naše udruge bilo je uključeno 9 volonterki, uglavnom nastavnica iz partnerskih škola.

Udruga kontinuirano širi spektar modernih digitalnih alata za administraciju i komunikaciju djelatnika, suradnika, donatora i partnera: platforme Google Docs, Basecamp, WhatsApp, Zoom, Google Meet i dr. Svi djelatnici i dalje rade djelomično na daljinu besprijekorno putem digitalnih komunikacijskih kanala. Udruga VISOKI JABLANI koristi širok spektar modernih digitalnih alata kako bi unaprijedila učinkovitost svog rada i osigurala nesmetano poslovanje. Dokumentacija se pohranjuje putem platforme Google Docs, dok Basecamp služi kao središnje mjesto za organizaciju projekata i timsku suradnju. Svi djelatnici Udruge rade djelomično na daljinu bez poteškoća, a naša suradnja s transnacionalnim partnerima odvija se besprijekorno putem digitalnih komunikacijskih kanala kao što su Zoom i Google Meet. Udruga se u svom radu uglavnom oslanja na digitalne medije i alate, čime je osigurana kontinuirana učinkovitost i fleksibilnost u svim aktivnostima.

Trenutno je u tijeku izrada nove Strategije razvoja Udruge za razdoblje od 2025. do 2027. godine, kao i Godišnjeg operativnog plana za 2025., što dodatno doprinosi dugoročnom usmjeravanju i razvoju Udruge.

Na nedavno održanom izvanrednom sastanku Skupštine, raspravljalo se o preporukama Nacionalne zaklade za razdvajanje upravljačkih od izvršiteljskih uloga unutar Udruge. Kao rezultat toga, donesena je Odluka o razdvajanju upravljačkih od izvršiteljskih poslova u Udruzi kojom se osigurava veća transparentnost i odgovornost u poslovanju Udruge.

Jačanje kompetencija djelatnica:

Predsjednica Udruge Mihaela Jović Karešin i članica Predsjedništva Dženita Lazarević sudjelovale su od 10. do 12.10.2024. godine, kao edukatorice, na Trodnevnoj edukaciji za unaprjeđenje kapaciteta stručnjaka/centara za rad s djecom s teškoćama u razvoju, u cilju unaprjeđenja ranog rasta i razvoja djece. Edukaciju je organizirao Centar EDUS iz Sarajeva u okviru projekta sufinanciranog sredstvima MROSP Republike Hrvatske.

U okviru EU projekta Brand New Adriatic (BNA), sufinanciranog sredstvima iz prekograničnog programa Interreg IT-HR, Udruga VISOKI JABLANI sudjelovala je od 23.10. do 3.12.2024. godine u organizaciji i provedbi intenzivne edukacije "EU Management Training Program" u trajanju 70 sati, za predstavnike lokalnih samouprava, institucija i organizacija manjih lokalnih zajednica Istarske, Primorsko-goranske županije te talijanskih regija Molise i Abruzzo. Edukaciju su vodile predsjednica Udruge Mihaela Jović Karešin i programska voditeljica Udruge Tamara Šterk, a sudjelovale su i Tajnica Dina Ivas, članica Predsjedništva Dženita Lazarević te administratorica Gordana Glibo. Cijeli tim udruge usavršio je svoje vještine razvoja i upravljanja EU projektima.

Na Institucionalnoj podršci - provedbenoj radionici, održanoj u utorak, 9. srpnja 2024. godine s početkom u 10:00 sati, sudjelovale su Dina Ivas, tajnica Udruge, i Mihaela Jović Karešin, predsjednica Udruge. Radionica je bila usmjerena na detalje provedbe institucionalne podrške, s posebnim naglaskom na obveze udruge, načine izvještavanja te rad unutar sustava financijske podrške. Dobili smo važne informacije o pravilnom korištenju financijskih sredstava, procedurama izvještavanja te ključnim aspektima održivosti institucionalnih projekata.

Dana 16. srpnja 2024., Mihaela Jović Karešin kao predsjednica i Dženita Lazarević, članica predsjedništva, prisustvovala su Provedbenom sastanku akreditiranih korisnika Erasmus

programa. Sastanak je bio fokusiran na razmjenu iskustava u provedbi akreditiranih projekata te su raspravljene mogućnosti za buduće suradnje među korisnicima programa Erasmus .

Osim toga, Mihaela i Dženita sudjelovale su na ESF Informativnoj radionici – SF.6.4.11.01. Inovativne socijalne usluge – odmor od skrbi, održanoj 31. srpnja 2024. Ova radionica pružila je uvid u mogućnosti financiranja za razvoj inovativnih socijalnih usluga namijenjenih osobama koje skrbe o članovima obitelji, kao i za unapređenje sustava podrške. Radionica je naglasila važnost razvijanja novih pristupa u socijalnoj skrbi kako bi se omogućio održiv i učinkovit odmor za one koji pružaju skrb.

U izvještajnom razdoblju nije bilo povećanje broja članova. Udruga trenutno ima 28 članova, od kojih su 11 redovnih članova Skupštine, a 17 pridruženih podržavajućih članova. Udruga je u javnosti vidljiva kroz sve raspoložive medije, uključujući javne medije (portali, TV, radio), nekoliko Web stranica i FB grupa (svaki projekt ima svoju Web i FB stranicu), Newslettere na svakom projektu za ciljne korisnike, Web site i FB stranice udruge i brojnih partnera, konstantnu aktivnost na društvenim mrežama, članstvo u FB građanskoj inicijativi „Pomozimo djeci s invaliditetom“ (sa preko 3000 članova). No, ne uvjetujemo usluge korisnicima članstvom u Udruzi niti planiramo povećanje članstva. Zainteresirani građani se potpuno samovoljno javljaju za članstvo i davanje doprinosa radu Udruge. Jedini uvjet je poštivanje Statuta i aktivnost.

U izvještajnom periodu su nastavljene i ostvarene suradnje i partnerstva s:

1. Ministarstvom znanosti i obrazovanja,
2. Ministarstvom rada, mirovinskoga sustava, socijalne politike i mladih,
3. Zavodom za socijalnu skrb - Dubrovnik,
4. Gradom Dubrovnikom,
5. Gradom Rovinjem,
6. Grad Novigrad-Cittanova
7. Grad Pazin
8. Općinom Tar-Vabriga
9. Gradom Pulom,
10. Gradom Krkom
11. Općinom Omišalj,
12. Općinom Malinska – Dubašnica,
13. Općinom Dobrinj,
14. Općinom Vrbnik,
15. Općinom Puntar,
16. Općinom Baška,
17. Općinom Lovas,
18. Općinom Spoltore, Italija
19. Općina Sveti Petar u Šumi
20. Općina Motovun
21. Općina Vrsar-Orsera
22. Općina Kršan
23. OŠ Montovjerna, Dubrovnik

24. OŠ M. Držića, Dubrovnik
25. OŠ Cavtat
26. OŠ J. Dobrile iz Rovinja
27. OŠ Lovas
28. OŠ Monte Zaro Pula,
29. TOŠ SEI „Bernardo Benussi“ Rovinj,
30. OŠ Vladimira Nazora Rovinj
31. Dječji vrtići Dubrovnik
32. Dječji vrtić Pčelica-Dubrovnik
33. TDV "NARIDOLA" ROVINJ-ROVIGNO
34. OŠ Kantrida
35. OŠ Zamet
36. OŠ Malinska-Dubašnica
37. Scuola della Stelle, Italija
38. Udruga „Poseban prijatelj“, Dubrovnik
39. Centar UP2DATE Zagreb,
40. Udruga ALTERNATIVA Pula
41. EU Centar Adriatic, Poreč,
42. Centar EDUS, Sarajevo,
43. TREND consulenza e formazione, Italija
44. Eupolis grupa / Udruga CEDRA Split
45. Interpretacijski centar DUBoak, Malinska
46. Ustanova-Istituzione "Kuća o batani-Casa della batana"
47. Ars Cum Cura j.d.o.o.

5. Zaklada Pomozimo djeci s invaliditetom

Udruga VISOKI JABLANI je, zajedno sa zakladnicima Udrugom Poseban prijatelj Dubrovnik, Dženitom Lazarević i Andrijanom Žderić, krajem 2023. godini osnovala Zakladu Pomozimo djeci s invaliditetom, sa sjedištem u Dubrovniku. Upraviteljica Zaklade je Dženita Lazarević te je Zaklada upisan u Registar zaklada.

Zaklada djeluje na području Republike Hrvatske, a određene aktivnosti koje podupiru svrhu osnivanja može poduzimati i u inozemstvu.

Svrha Zaklade je pomoći:

- djeci s teškoćama u razvoju
- osobama s invaliditetom,
- obiteljima djece s teškoćama u rastu i razvoju i osoba s invaliditetom.
- pomoć pri obnovi, postojećih objekata gdje boravi osoba s invaliditetom
- dodjela novčanih sredstava, ali ovisno o natječaju, mogućnostima i u drugim oblicima pomoći (oprema za kućanstvo, građevinski materijal) i dr.
- poticanje i promicanje djece s teškoćama i osoba s invaliditetom, radi jačanja lokalnih zajednica.
- promicanje tolerancije, inkluzije, humanih vrijednosti, volonterskog rada i solidarnosti prema osobama s invaliditetom i djece s teškoćama u razvoju

Sredstva Zaklade koristiti će se odlukama Upravnog odbora sa svrhom i skupinama navedenim u Ugovoru o osnivanju.

Cilj je Zaklade pomoći osobama s invaliditetom i spriječiti institucionalni smještaj korisnika. Isto tako nastaviti pomagati roditeljima djece s teškoćama u razvoju i osoba s invaliditetom u ostvarivanju njihovih zakonskih prava, savjetovanjem. Važno je također reći da osnivanjem Zaklade koja je usmjerena na prikupljanje sredstava za prilagodbu stambenog prostora, Inicijativa 'Pomozimo djeci s invaliditetom' ne prestaje sa svojim aktivnostima.

Zaklada će se financirati kroz humanitarne akcije, javljat će se na natječaje koji budu dostupni i preko projekta Zakladnika. Udruga Poseban prijatelj je uz financijsku podršku Grada Dubrovnika i Dubrovačko-neretvanske županije tiskala slikovnicu naše mame Jelena Mašek koja se zove 'Mi, superjunaci!' Cijena joj je 8 eura i cijeli iznos od prodaje ide direktno na račun Zaklade.

Dodjela financijskih sredstava regulirana je zakonskim odredbama, pa je financiranje adaptacije prostora za osobe s invaliditetom i djecu s teškoćama u razvoju zakonski regulirano i provodit će se prema strogo propisanim kriterijima. Zaklada će na svojoj web stranici objaviti poziv za obitelji djece s teškoćama u razvoju i osoba s invaliditetom kako bi se mogli javiti na natječaj za prilagodbu stanovanja. Svi koji dobiju pravo gradnje, odnosno adaptacije prostora od početka do kraja procesa gradnje, odnosno adaptacije, bit će kontrolirani u svakom koraku dobivanja financijskih sredstava, kontrole izgradnje i u konačnici završetka radova na adaptaciji. Na sastanku osnivača Zaklade donesen je Pravilnik o uvjetima, načinu i postupku stjecanja i dodjele sredstava za ostvarivanje svrhe Zaklade.

6. Financijska održivost

Financijska strategija i dalje prati Strategiju razvoja Udruge 2022. – 2024. U 2024. godini projekti i programi Udruge financirani su putem natječaja za dodjelu nepovratnih sredstava i to iz sljedećih izvora:

- Europskog socijalnog fonda putem Operativnog programa „Učinkoviti ljudski potencijali“ 2014. – 2020.,
- Europske unije kroz program (Interreg VI-A) Italy- Croatia,
- Ureda za udruge Vlade RH kroz program sufinanciranja projekta organizacije civilnoga društva ugovorenog u okviru programa Europske unije i inozemnih fondova,
- Ministarstva znanosti i obrazovanja kroz natječaj za dodjelu bespovratnih sredstava projektima udruga u području izvaninstitucionalnoga odgoja i obrazovanja djece i mladih u školskoj godini 2022./2023. i 2023./2024.,
- Ministarstva rada, mirovinskoga sustava, obitelji i socijalne politike kroz poziv „Razvoj i širenje mreže socijalnih usluga za razdoblje 2023. do 2025.“,
- Agencije za mobilnost i Programe EU
- Nacionalne zaklade za razvoj civilnog društva - Institucionalne potpore stabilizaciji i razvoju Udruge u periodu 2024./25. do 2026./27. godine

Iako je financiranje projekata od strane Europske unije prepoznato kao najvažniji izvor financiranja rada i u idućem razdoblju, te je planirano prijavljivanje projekata na raspoložive EU natječeaje, u 2024. su nam se kao značajniji donatori pokazali i tijela državne uprave, sufinanciranjem projekata sredstvima iz Državnog proračuna.

U narednom periodu, i dalje je jedna od osnovnih strateških odrednica Udruge raditi na osiguravanju samofinanciranja kroz pokretanje i diversifikaciju gospodarskih djelatnosti te društveno poduzetništvo, a s ciljem osiguravanja veće samo-održivosti Udruge.

Prijavljeni novi projekti u 2024. godini:

1. Na ESF natječaj Inovativne socijalne usluge – odmor od skrbi (pilot projekt) prijavljen je novi projekt "Odmor od skrbi kojeg zaslužujemo - podrška zajednice kojoj pripadamo", u suradnji s Udrugom "Poseban prijatelj" kao nositeljem, vrijedan 188.865,15 EUR. U nekoliko navrata poslana su pojašnjenja HZZ-u kao PT2 nadležan za evaluaciju projektnih prijedloga. Rezultati natječaja bit će poznati u ožujku 2025. Udruga VISOKI JABLANI bit će podugovorena za upravljanje projektom i administraciju

2. Udruga je prijavila projekt na natječaj Grada Rijeke u području zdravstva, socijalne zaštite i unapređenja kvalitete života u 2024. godini te natječaj PGŽ za financiranje programa i projekata iz područja zaštite zdravlja u 2024. godini. Prijavljen je projekt "Baš smo cool tako jednaki, a tako različiti" u partnerstvu s OŠ Malinska-Dubašnica na otoku Krku, te OŠ Zamet i OŠ Kantrida u Rijeci. Obe prijave su odbijene: PGŽ je odbio projekt zbog nezadovoljavanja formalnih uvjeta, dok je Grad Rijeka odbio projekt bez adekvatnog objašnjenja. Naknadnim uvidom u rezultate ocjenjivanja utvrdili smo da je Grad Rijeka natječaj proveo potpuno netransparentno, bez Pravilnika usklađenog s Uredbom Vlade RH o raspisivanju natječaja, protuzakonito i pogodujući udrugama s kojima surađuje od ranije, na što smo u svom dopisu

upozorili Grad i zatražili usklađivanje Pravilnika o raspisivanju natječaja s Vladinom Uredbom.

3. U pripremi je projektna prijava za projekt "Rani screening" u partnerstvu s Edukacijsko-rehabilitacijskim fakultetom u Zagrebu, Hrvatskom komorom edukacijskih rehabilitatora, Fakultetom elektrotehnike i računarstva te Udrugom „Poseban prijatelj“ za razvoj digitalne platforme za rani probir, temeljem koje bi roditelji već u ranoj dobi mogli utvrditi razvojna odstupanja kod djece, a relevantni stručnjaci pravovremeno intervenirati i spriječiti veće poteškoće te osigurati (re)habilitaciju. Na sastanku u MROSP, koji je održan 16.12.2024., odustalo se od ideje da Ministarstvo bude nositelj projekta i podugovori konzorcij partnera kao izvoditelje budući da se ta opcija pokazala neadekvatna zbog strukture konzorcija, prirode projekta i zakonskih propisa javne nabave. Direktno financiranje iz Državnog budžeta i sredstava EU nije adekvatan pristup te je dogovoreno da partnerski konzorcij pripremi projekt za jedan od nadolazećih natječaja u 2025., bilo novi ESF+ ili natječaj za trogodišnju potporu MROSP.

Sukladno zaključcima i dogovoru na sastanku u Ministarstvu rada, mirovinskog sustava, obitelji i socijalne politike od 26.9.2024. godine, Udruga je 3.10.2024. dostavila Ministarstvu prijedloge potrebnih izmjena u procesu procjene radne učinkovitosti osoba s invaliditetom prilikom zapošljavanja, a koji bi uvelike olakšali cijeli proces svim dionicima tog procesa, uključujući djelatnike centara za profesionalnu rehabilitaciju.

7. Zaključak

Nakon perioda krize, od 2019. do 2020. godine, pa potom oporavka Udruge tijekom 2020./2021. kada je Udruga uspjela prilagoditi svoje poslovanje, reducirati troškove i prebroditi krizni period, te je s novim projektom razvoja društvenog centra u Lovasu izašla iz poteškoća nemjerljivo jača nego prije, za 2024. godinu možemo reći da je bila izuzetno uspješna u smislu razvoja i provedbe novih projekata te pružanja usluga svojim korisnicima i suradnje s brojnim dionicima.

U 2024. su nam se kao značajniji donatori pokazali i tijela državne uprave, sufinanciranjem projekata sredstvima iz Državnog proračuna.

Osiguravanje Institucionalne potpore stabilizaciji i razvoju Udruge u periodu 2024./25. do 2026./27. godine omogućuje stabilizaciju radnih mjesta, nesmetano operativno funkcioniranje udruge 3 godine, razvoj novih projekata, a posebice daljnju diversifikaciju gospodarskih djelatnosti.

U prilogu:

- Financijski izvještaj za 2024. godinu.

U Rijeci, 15.1.2025.

Predsjednica Udruge
Mihaela Jović Karešin

